

szó tartalma, mely — annyi tovatúnt év után — lehetőségeivel együtt rám bízott!

Ennek bölcsőjénél állok most. Nyögnék a felelőség satujában, ha úgy érezném, hogy egyedül vagyok. De magam mellett tudom a gondviselő Istent, aki megáldott az új élet új lehetőségeivel. Ő lelkedben van, mindennapos gondjaid, küzdelmeid, megpróbáltatásaid, kétségeid verítékéből felfakadó imádságaidban; vagy életed sikereit boldogan hirdető szoltáraid örömujjongásaiban.

S engem végtelen hála tölt el. Már bizakodóbban ölelem magamhoz a ma született, még oly zsenge gyermeket, kinek bölcsőjére egy szám van felírva: 1976. Lelkemet még betölti a bátoritást adó atyai szózat hangjainak meleg zsongása.

Már indulnék is — a bölcsőben még szendergő, zsenge élet képzeletem világában már kitárulkozó, gazdag, új lehetőségeinek valóráváltását munkáló utamon —, amikor meglátlak téged is, embertestvérem. Téged, ki hozzám hasonlóan szebb jövőt álmodó gondolataiddal, érzelmeiddel ott állsz az új élet bölcsője mellett s mellettem is. És megfoghatjuk egymás kezét. Mert nemcsak az enyém, nemcsak a tied a bölcső kincse, ez az új élet, ez az 1976-os esztendő, hanem mindannyiunké. Felnevelése, magasrendű emberi létfeltételeinek megformálása mindannyiunk személyes, de ugyanakkor közös felelősége is. Emberi életet formáló, alakító munkámban szükségem van terád s többi testvéreimre is. Éppen így és annyira, mint ahogyan neked is szükséged van rám s többi testvéreinkre is. Meleg kézfogásunktól, szeretetünktől, békességet munkáló építő szándékunktól is függ, hogy milyen lesz ez a kezeink munkája nyomán, szemeink láttára felnövő újszülött! Örömet, boldogságot, vagy bánatot, keserű szomorúságot nevelünk-e magunknak? Ez még a jövő titka. De már a kezdetnek megrendítően szép és felelősségteljes pillanatában fogjuk meg a jó Isten atyai kezét, s egymásnak — valamennyi testvérünknek felénk nyújtott — baráti jobbját.

Így tegyünk szent fogadalmat: újévet köszöntő kézfogásunkat, mely az Isten- és emberszeretet jegyében fogant — nem szakíthatja, nem tépheti el semmi gyarló földi erő, kicsinyes vagy önző indulat.

A fogadalom — éppen úgy, mint az ígélet és szép szó —, ha megadják, csak úgy jó. Adjuk meg hát fogadásainkat, melyeket az Úrnak, a mi Istenünknek tettünk, istengyermeki hivatásunkat maradéktalanul betöltő, magasrendű életet élve ebben az egész új esztendőben mindannyian. Amen.

KOVÁCS ISTVÁN

PRÉDIKÁCIÓVÁZLATOK

Istenországa I. r.

Lk 17,20—21

1 Istenországa nem földrajzi fogalom, de mégis a földön létezik, a hívő emberben van. Mindnyájan Istenországnak egy-egy területe, valósága lehetünk.

2 Istenországa a lélek állapota. Amelyek lélekben valósággá lesznek, a pozitív értékek: jóság, igazság, megértés, megbocsátás, békesség, szeretet, ott Istenországa jelen van, valóság lett. Az ilyen lélek legyőzi és kizárja önmagából a bűnt, haragot, gyűlöletet, háborúságot, a rosszat.

3 Istenországát tehát bennünk kell keresni és megtalálni. A látáshoz világosságra, fényre van szükség. Hivőtársamban csak úgy láthatom meg Istenországát, ha megfelelő fényforrás áll rendelkezésemre.

4 Azt a fényforrást, mely Istenországát megvilágítja, minden hívő magában hordja. Ez a fényforrás a szeretet. Aki színes szemüveggel néz, színesnek látja a világot, aki sötét szemüveggel néz, sötétnek, aki a szeretet szemüvegével néz, az szeretetnek. Ha a látás fényt igényel, Istenországa látása a szeretetet igényli. Lásd meg mindenki benn a szeretetet, és máris látod Istenországát.

5 E tétel fordítottja is igaz: amennyi benned a szeretet, annyi benned Istenországa. Olyan fény, mely más és önmagát egyszerre világítja meg. Jézus tanításában látjuk, hogy Istenországa nem távoli eszmény, nem álmom, hanem létező, kézzelfogható valóság.

6 Ez a szeretet nem elfogult érzés, hanem a tökéletesség állapota. Ismeret, érzés, akarat harmonikus egysége. Egyenletrendszerbe foglalva: Isten=szeretet=Istenországa.

7 Istenországa tibennetek van. Keresd elsősorban önmagadban, aztán felebarátodban ezt az országot. Amennyit találsz belőle, annyi benned is Istenországa.

Istenországa II. r.

Mt 13,31—32

1 A felgyorsuló idő századában gyakran hallani: mindent gyorsan; éljünk kényelmesen.

2 E magatartás jellemző elve érvényes vallásos életünkre is. Gyorsan egy imát, egy ünnepi félórát (nincs idő, sietni kell, ezer tevékenységű terület, szórakozás vár). Legyen kényelmes a hit. Gondoktól, töprengéstől szabadon, jöjjön bűnbocsánat, ígéret. Minél kevesebb megkötöttség, korlát. Lehetőleg olcsón, kevés pénzért ígéretet kapni, hogy a szentek gyülekezetének tagja, az örök boldogság várományosa lehet a hívő.

3 Az unitárius hitvallás, melynek alapelve az Isten és világ egysége, szeretete, szabadelvűségében dogmát nem fogad el, látszólag tehát könnyű. Mivel a szeretet parancsát élni tanítja, korlátja, megkötöttsége nincs.

4 Felfogásunk, álláspontunk megdőbbsen és megváltozik a mustármagról szőlő példázatot hallva. Amíg a magból terebélyes növény lesz, hosszú idő kell. A növekedés, a fejlődés nem könnyű, amíg a tudatlan gyermekből tudós lesz, amíg az önző gyermekből önzetlen felnőtt lesz, amíg a láthatár a végtelenbe tárul, évek telnek el.

Tökéletesedni kényelemben nem lehet. Munka, veríték, gond, gyötörődés a növekedés útja és az állandó szolgálat mindig ugyanaz. Nem lehet olcsón biztosítani a növekedést. Áldozathozatalra, a szeretet és

odaadás áldozatára van szükség, a gyermeket nevelő anya, a növényt öntöző kertész, a reményt valóra váltó munkás áldozatára és kitartására.

5 Jézus példázatának tükrében az unitárius vallás:

nehéz vallás. Teljes felelősséget ró a hívő emberre. A szívbe helyezett magnak, a talentumoknak, értelemnek, érzelemnek, akaratnak a munkása, kertésze, gondozója, fejlesztője te magad vagy, azzá kell lenned;

kényelmetlen vallás. Nem segít az érdem, itt szó, tett, cselekedet kell igazolja, hogy a mag fává nőtt;

és drága vallás. Nem kér kincset, amit rozsdá vagy moly megemészt, vagy tolvajok ellopnak, de kér egy egész életet, mindennapi igaz cselekedetet és erkölcsös jellemet.

6 Az unitárius hitvallásban Istenországa jelenthet: nehézséget, kényelmetlenséget, drágaságot, kívánhat minden áldozatot, egyetlen bizonyosságért: Isten atyai szeretetéért. Ő veled van szüntelen, mindenkor, mindenben. Ő szüntelen szeret és kívánja tőled is: szeresd őt, szeresd felebarátodat, szeresd értékeid mustármagját, ami lelkedben van, hogy terebélyes fává növekedhessék.

7 Nap mint nap teremj gyümölcsöt, amit a mustármag helyébe Istennek visszaadsz. Nap mint nap tökéletesedj. Ebben segít Jézus tanítása, unitárius hit- és életfelfogásod, a templom. Légy megvalósítója Istenországának.

Öröm a világosságban

1Jn 1,4—5

1 A felnőtt ember megújuló beszéd tárgya a boldog gyermekkor. Mennyi emlék, szín, illat, szépség, boldogság! Összegezve a gyermekkor emlékeit, két valóságot találunk: a játékot és az örömet. Minden játék, minden öröm, gondtalanság, mesevilág, kacagás, ének.

2 A gyermek megmarad a felnőttben is; ha másképp nem, vágy formájában. Játszik a felnőtt, nemcsak gyermekjátékokkal, de sportol, kártyázik, rejtvényt fejt, táncol. Játéknál is nagyobb azonban az öröm vágya. Ezt igényeljük, keressük, mind a felnőtt értelmével az érzelem parancsára, az akarat erejével; igényeljük az örömet. Sajnos ez az öröm soha nem teljes. Pedig: a test kívánságát étellel, itallal kiszolgáljuk, hogy öröme legyen; s az lesz az egészség tönkretévője, betegségek, fájdalmak eredője. Zene, divat, mámor, az örömök útja pillanatokig tart csupán; marad a fáradság, kiábrándulás, a keserű megdöbbenés.

3 Tapasztalatok után felismerjük: az öröm a léleké, a lelkületé. Erőfeszítést, fáradságot, törődést a lélek örömeire kell hogy fordítsunk. Mi a lélek öröme?

A szeretet. Ha tudunk szeretni és szeretnek minket. Örök feladat, melyre minden áldozatunkat rá kell fordítanunk. Ez soha el nem múlik.

A hűség. Ragaszkodás: szülőhöz, testvérhez, gyermekhez, tájhoz, földhöz, hazához, tisztasághoz, igazsághoz, jósághoz, mindenhez, ami sajátunk.

A barátság. Egyetértés, békesség a családban, a munkahelyen, az országban, a világban, az emberekkel.

4 Örömnünk mégsem teljes. Hiányzik belőle valami, ami gyermekkorunkat boldoggá tette, s ami kihullott életünkéből, ez a gyermekkor hite. Az a bizalom, mellyel a gyermek fogja a szülő kezét, az a tudat, mely a mesevilág szépségein át remegve várja, mert hiszi és tudja az igaznak, jónak, szépnek győzelmét.

Felnőtt hitünk meggyengült, mert türelmetlenek, kételkedők vagyunk. Azonnal választ kérünk és várunk kis időben a nagy idő által adható kérdésekre, mert babonák, előítéletek elfedik, eltakarják a gondolkodás tisztaságát.

5 Jézus, az apostolok, az egyház az emberi örömet kívánja teljessé tenni, a hitet megerősíteni. Ez a hit a vallás örök lényege: az Isten világosság. Az Istent eltakarhatja a babona, a primitív áldozatok füstje, szertartások, de ezek mögött és fölött Isten marad az örök világosság, úgy, mint: „kit a bölcs lángeszme fel nem ér, csak titkon érző lelke óhajtván sejt“, úgy, mint aki a teljes öröm adója marad.

6 Amíg lelki életünk ablakát füst, por ködként takarja a harag, gyűlölet, bosszú, irigység, önzés, a mindenféle rossz; amíg a léleknek ezt az ablakát nem emeljük a tiszta magasságok fölé, addig nem láthatjuk azt, amit pedig már tudunk, hogy: „Isten világosság és nincsen öbenne semmi sötétség.“

7 A világosság Istene erősítsen a te hitedben, hogy teljes legyen a te örömed, és boldog legyen egész életed. Az öröm és boldogság nemcsak a gyermekkoré, hanem az egész emberi életé. Így válik és válhatik széppé, drágává, áldott emlékké a teljes élet. Tiszta hiteddel lásd a tiszta világosságot, és legyen teljes a te örömed.

Szivárvány

1Móz 9,13; Jn 16—21

1 Múzeumok, kiállítási termek, művészi alkotások különböző formában mutatják be a gyermekét keblére ölelő nőt, az anyaságot. Költők, írók művei vallanak a legnagyobb élmény, emlék, jószág, a legmelegebb szeretet valóságáról, az édesanyáról. A háborúk borzalma, a halálba hanyatlott hősök, ismeretlen katonák kínja, embermilliók elvesztése rázza meg a világ lelkiismeretét, hogy a legnagyobb fájdalom elhordozó hősnek, az Édesanyának ünnepet szenteljen. Ehhez az ünnephez, az Édesanyához, csak a tavasz szépségében, virágok illatában, a szív melegével és imájával lehet és szabad méltóképpen közeledni.

2 Ma rá gondolunk. Róla vallunk. Érte imádkozunk, vagy sírunk. Ma őt szólítjuk: anya, édesanyám!

Ma múzeum és kiállítási terem minden ember szíve, melyben saját egyéni alkotásunk áll a fő helyen: egy simogatás, egy csók, egy mosoly, egy arc, egy kép, egy szó, egy asszony: az Édesanyám. Ez a szívünkben hordozott anyakép művészibb, tökéletesebb, fennségesebb és halhatatlanabb minden más alkotásnál. Ez nem egy asszony, ez az anya képe, ez az életünk, a létezésünk képe.

3 Ünneplésünkben, áhítatunkban, istentiszteletünkben a sok millió édesanya képéből megalkotjuk az egyetlen és örök édesanyát. Ehhez a képhez az evangélium, Jézus adja az első határozott vonalakat.

Az asszony szomorúságot, fájdalmat, szenvedést, mindent elfelejt, és csak az öröm marad, a legszentebb öröm, hogy ember született a világra.

4 Minden emberi szív egy édesanyai kép, és minden kép azonos: az eszmény, a örök édesanya képe, mert túl azon, hogy az én anyám a legjobb, legszebb, legédesebb, minden anya jellemzője:

Az áldozat, lemondás az örömökről, szórakozásról, pihenésről és a szomorúság és szenvedés vállalása a gyermekért, az új életért. Minden anya örök aggodalom, gond, törődés a szülésig és szülés után a gyermek haláláig. Mi lesz? Hogy lesz? Örök erő, bátorság, kitartás, éjt nappallá tevés; ő soha nem fél, csak gyermekét félti. Örök védelem két ölelő karja, gyermek, ifjú, öreg korban egyaránt. Örök szeretet és jószág. Áldozata nem kér viszonzást, csak adni, lassan fogyó életének utolsó erejével is adni kíván gyermekének és mindent megbocsátani neki feltétel nélkül. Örök hit, ima, vigasztalás. Az anyaságban válik Isten munkatársává. Hozzá megy, vele van, tőle jön, hogy bizalmával vigasztaló szavát gyermekének adja.

5 Isten az Ószövetség tanítása szerint a vízőzön után az égre rajzolta a szívárványt, mint örök biztatást, mint a szövetség jelét, hogy nem hagyja el soha az embert. Az édesanya is az örök szívárvány, vigasztalás, megbocsátás, ígéret és bizonyosság.

6 E soha el nem múló szívárványnak ragyogó fénye: az öröm. Öröm gyermeke első sírása, első szava, első foga, első lépése, első sikere. Ezek az apró örömök, felvillanó boldogságpercek feledtetnek mindent, marad csak egy, az öröm, — míg gyermeke él. A remény. Színes álom, örök szépség, midőn szíve alatt új szív dobban, reméli, álmodja szépnek, dicsőnek az új életet addig, amíg az ő édesanyai szíve utolsót dobban. Derülátás, bizalom. Ő, aki átélte a fájdalmat, a szenvedést, a szomorúságot, de mindent elfelejtett, hogy gyermeket szült e világra, aki letéteményese, alapja, biztosítéka a szép jövődönnek, a tökéletesedő életnek, a haladásnak.

7 Milyen boldog az az ember, kinek életét az édesanya színes szívárványszíve öleli át. Boldogabb csak maga az édesanya. Ő mindent adott és ad értünk. Mit tehetünk, mit adhatunk, mi a kötelességünk iránta? Próbáljunk meg egyszer mi is fény, szívárvány lenni egy csókban, egy köszönő szóban, egy csokor virágban, egy csendes imában, hogy egy nap legyen öröme a fájdalmat, szomorúságot, szenvedést elfelejtő aszszonynak, az Édesanyámnak.

Többet

Lk 17,10

1 A jelen gondja mindig biztosítani a holnapot, a jövőt. A holnapi új élet alapja a ma termése, a gyümölcs. Állandó újrakezdés, örökös befejezés, betakarítás, mindennapos számvetés. Jézus erkölcstana e tekintetben kategorikus: a jó fa jó gyümölcsöt, a rossz fa rossz gyümölcsöt terem, mert gyümölcsöeiről ismerni meg őket.

2 Minden álom, terv, minden virág, munka a termésért, a jó gyümölcsért van. Ezért van az élet, minden emberi élet. Ezért érhető és természetes, ha Jézus mellénk áll és számba veszi, milyen a mindennapi életünk termése, gyümölcse?

3 Unitárius vallásunk, hit- és életfelfogásunk termésredménye erkölcsi megnyilvánulásunk, magatartásunk, jellemünk, cselekedetünk. Ezt a tiszta jézusi kereszténységet kell látni, ismerni, alkalmazni, élni.

Jézus hozza az újat: az egy Isten gondviselését, az ember testvériségét, a szeretet egyetemességét. Hivatkozik a régi törvényre, de annál többet kíván. Ezt nem értette meg a tékozló fiú bátyja, a reggeltől dolgozó szőlőmunkások, de megértette a gazdag ifjú és a bűnös nőt megkövezni akaró sokaság. A *többet*, az a termés, az a gyümölcs, amit én Isten gyermekeként adhatok és adnom kell. Amit Jézus kér.

4 Nyugodtak vagyunk, mert ami kötelességet a család kötelékei előírtak mint férjnek, feleségnek, apának, anyának, gyermeknek, testvérnek, rokonnak, barátnak, azt teljesítettük. Ami kötelességet a munkahelyen, műhelyben, irodában, katedrán megkívántak, teljesítettük. Amit a társadalom, a közösség, az állam elvárt, teljesítettük. Amit a vallás-erkölcsi élet parancsai állítanak, mind, mind törekedtünk teljesíteni, betartani. Jézus mellettünk áll és fülünkbe súgja, hogy mi hangosan mondhassuk: „Haszontalan szolgák vagyunk; mert amit kötelesek voltunk cselekedni, azt cselekedtük.“ Termés nélküli fák, mert amit cselekedni kellett, azt cselekedtük és nem többet.

5 A parancsolatokon, előírásokon, kívánságokon, feltételeken túli többlet sokszor elmaradt. A kényelem visszatartott, hogy a fáradságot, erőfeszítést, kellemetlenséget elkerüljük. Az önelégülés, mely felnagyította eredményeinket, vakká tett. Az irigység, hogy más kevesebbet tesz, mint én, lefékezett. A gyarlóság, mely önáltatóan nyugtatta magát, hogy a kötelesség teljesítve van.

6 Álljunk Jézus mellé, és kövessük őt. Menjünk el két mérföldre azzal, ki egyre kényszerít. Ne csak azt szeressük, ki minket szeret, mert mi használunk abból. Mutassuk meg a termést, a többet, mint amit a kötelesség és parancs előírt. Haszontalan szolgák, vagy jó és igaz szolgák voltunk és vagyunk?

7 A több, amit Jézus és az unitárius erkölcs megkíván, az áldozat. Az áldozat szeretetből fakad, virágozik, hoz termést. Ha szeretetünk nyomán készek voltunk áldozatot hozni a családért, a rokonért, munkatársért, hivatásunkért, közösségünkért, a társadalomért, az emberért — az már termés, az már gyümölcs, az már jó szolga, kire az élet koronája vár. A kötelesség nem elég, többet kell tenni. Többet jó szóban, tettben, jó munkában, ezt várja Isten és unitárius vallásod.

Boldog élet

1Kor 13,11

1 A boldog élet mindenki vágya. Betegségben, boldogtalanságban egyetlen utat keresünk, a gyógyulás útját. Testileg ma csak a szemre gondolunk. A látásnak két alapbetegsége van: közel- és távollátás. Szemüveg segítségével gyógyítható. A léleknek is megvan e két látásmódja,

valláserkölcsileg ezt önzésnek és önzetlenségnek hívjuk. A lélek szemüvegét nem lehet készen kapni, annak lencsáját minden ember maga kell hogy kicsiszolja, elkészítse. Sikerül-e vagy sem, ezen fordul meg életünk boldogsága vagy boldogtalansága.

2 A lelki látásbetegség tünete: ha a jót vizsgáljuk, sajátunkat tíz-százszor felnagyítva, másokét tíz-százszor lekicsinyítve mutatja. Ha a rosszat vizsgáljuk, sajátunkat tíz-százszor lekicsinyítve, másokét tíz-százszor felnagyítva mutatja. A gyógyulás első feltétele a betegség felismerése. Ezt követi a gyógyulás vágya. Ha ez nincs meg, örökké elégedetlen, panaszkodó, békétlenkedő, boldogtalan az emberi élet.

3 Az önzés és önzetlenség a fejlődő, tökéletesedő életnek két végpontja. Mikor gyermek voltam, úgy szóltam, gondolkodtam, értettem, mint gyermek, ez az önzés. Mikor felnőtt lettem, elhagytam a gyermekhez illő dolgokat, ez a fejlődés-tökéletesedés, az önzetlenség.

A gyermek önző: ételt, játékot, ruhát, szülői szeretetet mind csak magának követel. A szülő önzetlen: lemond, terhet visel, szenvedést vállal, áldozatot hoz. A lélek szemüvegének csiszolója, gyógyszere, az önzést-önzetlenséggé átformáló erő: a szeretet. Ezért mondjuk gyermekeinknek: szeresd testvéred, szüleid, társad, oszd meg ételed, játékokod.

4 Testileg időben minden gyermek felnőtt lesz. Valláserköltői értelemben ez a folyamat nem ilyen határozott. Sokan erkölcsileg gyermekek maradnak egészen a koporsóig. Hány felnőtt úgy gondolkodik, úgy szól, úgy ért, mint gyermek, és soha nem hagyja el a gyermekhez illő dolgokat. Aki mindig jó és a másban keresi a rosszat, akinek mindig igaza van és más az, aki téved, akinek mindig nehéz az élet és másnak könnyű, aki mindig boldogtalan és csak másnál látja a boldogságot: annak gondolatában, érzésében, cselekedetében még mindig a gyermek, az önzés nyilatkozik meg.

5 Felnőtté, istenfiává kell lenni. Ez a fejlődés útja; ennek az útnak gyógyszere a szeretet. E csodaszerrerrel naponta kell a gyógykezelést végezni. Ne mást igyekezzünk jobbakká, igazabbakká, boldogabbakká tenni, magunk igyekezzünk jobbak, igazabbak, boldogabbak lenni. A minden iránti szeretet megelégedetté, boldoggá teszi az életet.

6 Mennyi vidámság, öröm, béke teszi széppé az életet, ha önmagunkat és mást, ha közel és távol egyformán látunk és ítélünk meg. Az egészséges vallásos lélek nem keresi a szálkát a más szemében, nem dicsekszik igazával, mint a farizeus, hanem szereti felebarátját, mint önmagát, úgy, ahogyan azt Jézus tanította, aki kész az életet is feláldozni az embertársért.

7 Ez a titkok titka, a boldog élet titka. Légy hívem, megtalálója és megvalósítója e boldogságnak. Légy felnőtt, Istenfia, boldog ember, aki tiszta szívvel mondhatja el, elhagytam a gyermekhez illő dolgokat.

Az ítélet alapja

Fil 1,9—10a

1 Egyik legősibb használati eszközünk a mérleg. Az egyiptomi és a görög-római mitológiában éppúgy megtaláljuk, mint a Bibliában. Az igazság istennőjének szimbóluma éppúgy a kétkarú mérleg, mint

az ítéletet hirdető istenségnek. Az emberi élet mérlegének két serpenyőjébe születéstől a halálig, a gondolat, érzés és akarat gyümölcsét: a jót és a rosszat helyezük. Ez az alap az ítélethez.

2 Az ítélet joga a vallásban az Istené. A mindennapokban az egyéné, az emberé, a lelkiismereté.

3 Jézus tanításában és példázataiban minduntalan kitér a jó és rossz fogalmára. (Jó fa — jó gyümölcs, rossz fa — rossz gyümölcs; tiszta búza és konkoly, igaz és hamis bíró.) Tökéletesedés, fejlődés csak a jó és rossz ismerete alapján felépülő helyes ítélet alapján lehetséges.

4 Mi a jó? Az, ami egyénileg jó nekem? Nem! Jó az, ami elméletileg érdek nélkül jó. Jó az, ami vallásilag Istenországáért van. Jó az, ami az egész emberiség javát szolgálja. Jó az, amiből békeesség származik, szeretet erősödik, aminek nyomán Isten egyetlen törvénye, parancsolata sem szenved kárt.

5 Mi a rossz? Káténk szerint minden olyan cselekedet, ami az erkölcsöt megsérti és Isten parancsolatával szembehelyezkedik. Rossz minden — még ha egyénileg talán jónak tűnik is, ha más embernek kárt okoz. Rossz minden, amiből békétlenség, háborúság, nyugtalanság, gond, aggodalom származik. Rossz minden, ami gyengíti a szeretetet.

6 Pál apostol a szeretetnek ismeretben és értelemben való bőségét kívánja, hogy igaz legyen a döntés a jó és a rossz kérdésében.

Mi továbblépünk, és nemcsak ítélünk, de meg is kell mutatnunk a döntést, az ítélet helyességét. Úgy, ahogy Jézus tanította: amilyen mértékkel mérték, olyannal mérnek néktek. Az élet minden cselekedetét azzal a kérdéssel helyezzük mérlegre: ha veled tennék, ha neked tennék azt, amit te teszel, jó vagy rossz lenne-e az?

7 Az élet mérlegének serpenyőjében gyűl, gyűjti minden perc, minden óra a jót és a rosszat, az erényt és a bűnt. Úgy mutasd meg vallásos hited, hogy minden perc, minden óra gyarapítsa a mérlegben a jót, az erényt.

Pál apostol azért imádkozott, hogy a jó és rossz megítélheteséért a szeretet ismeretben és értelemben bővülkedjék. Ezért imádkozunk mi is mindörökké.

A munka dicsérete

Jn 5,17

1 Jézus a munka egyetemes értékét és megbecsülését tanította mind a vallásban, mind a mindennapi életben. Az ember ma tanul és dolgozik a földkerekség minden pontján. A végzett munka és annak eredménye az értékmérője a tökéletesedő, fejlődő embernek.

2 Mít munkálkodjunk? — Azt, amit az idő, a hely, az élet előnkbe tár, megszab. Mindent, amiből pozitív eredmény lesz. Mindent, amiből szeretet, jóság, öröm és boldogság fakad. Mindent, ami a megértést, a békeességet szolgálja. A gyermek az iskola padjában, az ifjú az egyetemen, a munkás a gyárban, a földműves a szántóföldön a munkavégzés ezernyi arcának egy-egy képét jelenti.

3 Meddig munkálkodjunk? — Ameddig adatott! Kedves hívem, tedd kezed szívedre, születésed óta szüntelen dobog, munkálkodik. Minden

dobbanásában benne van Isten, ki azt adta, s ki elvárja, hogy munkálkodj te is, míg szíved utolsót dobban. Megállás nélkül, szüntelen, mindig.

4 Miért munkálkodjunk? Mert emberek vagyunk, mert Isten gyermeke vagy és Isten munkatársa kell légy! Az Atya pedig mind ez ideig munkálkodik, szíved munkálkodik, hát nem kell elpirulni, megdöbenni az elfecsérelt idők, eltékozolt értékek, elszalasztott alkalmak láttán? Az életnek célja van. A keresztény ember ezt a célt Istenországa földi megvalósításában látja. Ez tökéletességet jelent. A mindennapi életben pedig jóságot, szeretetet, áldozatot és szüntelen munkát.

5 Jézus nem kőtáblára, de szívedre kívánja beírni parancsolatát. Törvény ez, nem holt betű, nem látszat, nem külszín, nem formáság. Lélek és élet kell legyen. Munkálkodni tökéletesen, szüntelen, „szépen, ahogy a csillag megy az égen“; munkálkodni, ahogy az édesanya végzi, mikor gyermeke mellett virraszt, ahogy minden munkás teszi; munkálkodni áldozathozattal szüntelen. Ezt várja Isten, ezt add önként, szabad akarattal, hogy igaz és boldog életed legyen.

Vizsga

Mk 14,50

1 A vizsga egyik legközismertebb jelensége életünknek. Múszér, mely mérést végez. Iskolákban, egyetemeken, az előírt ismeretanyag értelmi rögzítését, a tudást állapítja meg. Minden foglalkozási ágban időről időre szükségszerűen vizsgát követelnek. Nemcsak a szerzett ismeretet, tudást mérik meg, de az emberi szervezetet magát is. Nem lehet tanító, előadó, aki beszédhibás; nem lehet sofőr, aki színvak; pilóta, aki ideges stb.

2 A vallásos ember is vizsgázik, nem egyszer egy évben, hanem minden nap. Miből? A hit és erkölcs tantárgyából. Elsősorban szeretetből, reménységéből, hűségéből, hitből. Minden alkalom, mely próbára teszi az életet, legyen az betegség, halál, szenvedés, elbukás vagy siker, szerencse, öröm, boldogság, mind egy-egy vizsga, melynek érdemjegyét Isten adja és írja be életünkbe. Minden cselekedetünk Isten vizsgáztató tekintete előtt megy végbe.

3 A hit vizsgálója nagyon nehéz. Itt nem lehet segédeszközöket igénybe venni, mindenki önmagára van utalva, egyénileg tesz bizonyosságot.

Könnyű szeretni, ha minket is szeretnek, de szeretni akkor, ha közömbösséggel találja szembe magát. Jézus szerint ez a nagy próbatétel. Könnyű boldognak lenni egészségben, sikerek közt, de nehéz betegségben és elbukásban. Könnyű reménykedni a szerencséiben, nehéz újrakezdeni a remény színezését a veszteségben. Könnyű hűségesnek lenni örömben és boldogságban, nehéz gyászban, megpróbáltatásban.

4 Jézus tanítványai az első vizsgán mind elbuktak. Nemcsak Júdás, ki ellene fordult, a többi is. A kőszikla Péter háromszor megtagadja, s amiként textusunkban olvastuk: mind a tizenegy, „mindnyájan elfutának“. Ragaszkodás, hűség, szeretet nem állta ki a próbát. Igaz azonban, hogy a pótvizsgát sikeresen tették le. Nemcsak az apostolok, de a Jézus-

követő tanítványi sereg, mely a kereszténység első századaiban vállalta a mártíromságot.

5 A bukás jelei:

Félelem, menekülés. Zebedeus fiai még versengnek, hogy Izrael országában fő helyen ülhessenek, dicsőségben, — az álom szétfoszlik, amikor Jézust megkötözve az ítélőszék elé viszik. A hasonló sorstól való félelem úrrá lesz rajtuk.

Csüggedés, hiábavalónak tartják a megtett utat, az együtt töltött napokat. Értelmetlennek az áldozatot.

Azt érezni, amit Jób óta minden hívő ember érzett; imádkozni az életért, s feleletképpen jön a betegség. Imádkozni boldogságért, és jön a halál. Imádkozni sikerért, és jön a kudarc.

Pótvizsga hitből. Felismerni, hogy nem az egyéni vágyak, célok kormányozzák Isten akaratát. Felismerni az egyetemes törvényekben Isten atyai szeretetét. És megbánni a kételkedést, a csüggedést. Újratanulni a szeretetet, újraszínezni a reményt, újra megtalálni a hitet önmagunkban.

7 A vallásos ember nem szégyenkezhetik soká, ha elbukik az élet vizsgáján. Bűnbánattal keresnie kell a megjobbulás útját. Amiképp a tékozló fiú felismeri atyja jóságát, úgy kell felismerni minden körülményben az Atya szeretetét. Imádkozz, hogy lehess Jézusnak hú tanítványa, Isten igazi gyermeke. Legyen jeles a vizsgád jegye. Ámen.

SZABÓ DEZSŐ

EGYHÁZI ÉLET

Egyházi Képviseelő Tanács f. évi első ülését március 18-án tartotta. Tárgysorozatán az elnökség jelentései, a bizottságok jegyzőkönyvei, a múlt évi Főtanács jegyzőkönyvének és határozatainak végrehajtása, a lelkészképzés, az egyház valláserkölcsei és anyagi helyzetére vonatkozó ügyek, valamint a Nyugdíj- és Segélypénztár kérdései szerepeltek. A Főtanács határozatainak végrehajtása rendjén E. K. Tanács komoly figyelmet szentelt az új javadalmazási rendszer egyházunkban történő alkalmazására s ennek kapcsán egyházunk anyagi alapjainak megerősítésére. Ennek érdekében az 57/1975 sz. törvény szellemében bizottságot küldött ki, hogy készítsen egy mindenre kiterjedő javaslatot, amelyet majd megküld az egyházköröknek is megtárgyalásra.

Az ülés egy másik jelentős kérdése a csíkszeredai egyházközség új imaházának és lelkészi lakásának az elrendezése. E. K. Tanács jóváhagyta az egyházközség javaslatát, és további intézkedések megtételére bízta meg az elnökséget. Örömet és megelégedését fejezte ki, hogy egyházunk minden lelkésze, ill. alkalmazottja és egyházközsége megértve a kérdés fontosságát, anyagi áldozatának vállalásával segíti a csíkszeredai gyülekezetet tervei megvalósításában.

Az E. K. Tanács állandó bizottságai közül most a Misszió Bizottság ülésének egyik igen fontos tárgyára szeretnénk felhívni a figyelmet. Dr. Erdő János főjegyző előterjesztésében Misszió Bizottság elfogadta és a konkrét intézkedések megtételére E. K. Tanács elé terjesztette az egyház munkatervét, amely a következő évek legsürgősebb tennivalóit foglalja magába. Íme a legfontosabbak: a lelkész-továbbképzés, igényesebb lelkészi szolgálat, intenzívebb lelkipásztori gondozás, istentiszteletünk egységes rendjének véglegesítése, a közigazgatás korszerűsítése, egyházi énekkultúránk fejlesztése stb.

Lelkészi értekezletek. A lelkészkerők március 4—12. között tartották meg első negyedévi értekezleteiket, amelyek a lelkész-továbbképzés egyik igen hathatós tényezőjének bizonyulnak. A közérdekű előadás témája *A román nép nagyszerű megvalósításai az 1971—1975 öt éves tervben* volt. Míg a teológiai értekezletek *Az alkalmi istentiszteletek rendjének egységesítésével* foglalkoztak. Az értekezleteken az egyházi központ részéről dr. Kovács Lajos püspök, dr. Erdő János főjegyző és dr. Szabó Árpád teol. tanár vettek részt.